

۱۲ نکته برای تدریس آگاهانه

۹. آموزش پذیرش به فراگیر

فراگیر باید یاد بگیرد که به واکنش‌های غیرمنتظره بیماران پاسخ همدلانه بدهد. ابزارهایی مانند PEARLS و NURSE برای آموزش رفتارهای حمایتی مفید هستند. پذیرش نتایج غیرمنتظره بالینی، انعطاف ذهنی و تاب‌آوری فراگیر را تقویت می‌کند.

۱۱. تطبیق آموزش با ارزش‌ها و اهداف

یادگیری فراگیر

معلم باید اهداف آموزشی خود و فراگیر را به اشتراک بگذارد و آن‌ها را اولویت‌بندی کند. این همکاری باعث کاهش استرس، افزایش مسئولیت‌پذیری و بهبود بازخورد می‌شود. تعیین اهداف مشترک، فرهنگ یادگیری را به سمت رشد و تغییر رفتار هدایت می‌کند.

۱۰. حمایت از کنجکاوی فراگیر نسبت به

دانش و دیگران

معلم باید پرسش‌گری را تشویق کند و خود نیز پرسش‌های تأمل‌برانگیز مطرح کند. کنجکاوی نسبت به بیماران به‌عنوان انسان، نه فقط کیس پزشکی، آموزش انسانی را تقویت می‌کند. تحسین فراگیران کنجکاو، فرهنگ مراقبت و یادگیری را ارتقا می‌دهد.

۱۲. به اشتراک‌گذاری آگاهی از عملکرد فراگیر

بازخورد باید به‌موقع، شفاف و غیرقضاوتی باشد و بر رفتارهای قابل مشاهده تمرکز کند. فراگیر باید فرصت داشته باشد تا خودارزیابی و واکنش خود را بیان کند. این تعامل باعث هم‌راستایی درک معلم و فراگیر از عملکرد و رشد مؤثر می‌شود.

تهیه و تنظیم:
واحد توسعه آموزش بالینی
بیمارستان طالقانی

با نظارت:
دکتر سولماز قنبری
استادیار دانشگاه علوم
پزشکی تبریز

۱. آگاهی از محیط شخصی و بیرونی

معلم باید حضور ذهن داشته باشد و از وضعیت روحی و محیطی خود آگاه باشد. پیش از آموزش، باید پرسد: «آیا می‌خواهم امروز آموزش بدهم؟» و «آیا آماده‌ام؟». شناسایی عوامل حواس‌پرتی و مدیریت آن‌ها، تمرکز بر یادگیری را تقویت می‌کند.

۲. آگاهی از افکار، تعصبات و احساسات خود

معلم باید تعصبات پنهان و احساسات شخصی‌اش را بشناسد تا بر آموزش تأثیر منفی نگذارند. مثلاً ممکن است نسبت به دانشجویی که علاقه‌ای به رشته او ندارد، بی‌انگیزه شود. با بازتاب درونی، می‌توان این تعصبات را اصلاح و آموزش مؤثرتری ارائه داد.

۳. آگاه‌سازی فراگیر از افکار و احساسات خود

معلم باید افکار و تصمیماتش را با صدای بلند بیان کند تا فراگیران فرآیند ذهنی او را درک کنند. این کار باعث آموزش همدلی، رهبری خدمت‌محور و تحلیل بالینی می‌شود. بیان احساسات انسانی مانند اندوه یا قدردانی، به فراگیران هنر ذهن‌آگاهی را می‌آموزد.

۴. کنجکاوی نسبت به فراگیر

معلم باید نقاط قوت و ضعف فراگیر را بشناسد و اهداف یادگیری او را جویا شود. این شناخت باعث تعامل بهتر، کاهش تنش و ایجاد محیط یادگیری مثبت می‌شود. سازگار کردن روش آموزش با ترجیحات فراگیر، یادگیری را مؤثرتر می‌سازد.

۵. کنجکاوی نسبت به شخصیت فراگیر

معلم باید فراگیر را به عنوان یک انسان بشناسد، نه فقط یک دانشجو. پرسیدن درباره علایق، پیشینه و حمایت‌های اجتماعی او باعث ایجاد ارتباط انسانی می‌شود. این رویکرد، رشد شخصی و حرفه‌ای فراگیر را تقویت می‌کند.

۶. تمرین پذیرش

پذیرش تفاوت‌ها و شرایط غیرمنتظره، انعطاف‌پذیری و تاب‌آوری معلم را افزایش می‌دهد. هر فراگیر واکنش متفاوتی به آموزش دارد و باید با آن سازگار شد. پذیرش، رضایت شغلی را افزایش داده و کیفیت آموزش را حفظ می‌کند.

۷. راهنمایی برای خودآگاهی فراگیر

معلم باید از فراگیر بپرسد: «آیا می‌خواهی یاد بگیری؟» و «آیا آماده یادگیری هستی؟». تشخیص خستگی، گرسنگی یا فشار روحی فراگیر، زمان مناسب آموزش را مشخص می‌کند. این پرسش‌ها باعث رشد خودآگاهی و آمادگی ذهنی فراگیر می‌شود.

۸. راهنمایی برای شناخت تعصبات و احساسات فراگیر

فراگیران ممکن است از پذیرش تعصبات خود خجالت بکشند یا مقاومت کنند. معلم با بیان تجربیات شخصی خود در مواجهه با تعصب، الگوی مناسبی ارائه می‌دهد. افزایش گفت‌وگو درباره تعصب، باعث کاهش تابو و رشد حرفه‌ای فراگیر می‌شود.

